

Zeepkist

Kommer Damen van Damen Shipyards klimt er voor op de zeepkist, Allard Castelein van het Havenbe-

drijf Rotterdam grijpt iedere bijeenkomst aan om zijn punt te maken en Ab van der Touw van Siemens schrijft erover in het personeelsblad. En ik ben zo blij dat zij dit doen. Want ja, de grote werkgevers van Nederland weten dondersgoed hoe belangrijk Europa is voor hun bedrijf. En nee, daar houden ze zich tegenwoordig niet meer stil over.

Ondernemers geven daarmee antwoord op de oproep die eurocommissaris Frans Timmermans enkele weken terug deed in *Forum*. Hij zei toen: 'Ik merk dat ceo's het vanzelfsprekend vinden dat Europa belangrijk is. Ja... voor jou als ceo is dat vanzelfsprekend, ja! Maar niet voor de mensen op straat! Het is logisch dat je daar niet aan denkt, maar doe het nou wel. Ga de werkvloer op!'

Timmermans heeft daar absoluut een punt te pakken. Natuurlijk maken ondernemers individueel zich net als VNO-NCW al jaren hard voor Europa. Denk bijvoorbeeld aan de televisiecampagne

Europa & de feiten uit 2012 met als motto een sterk Europa is van levensbelang voor Nederland. 'Maar', zoals Atzo Nicolai deze week in *Forum* zegt, 'we kunnen nog meer geluid maken.' Hij heeft gelijk en het belang om dat te doen is nog nooit zo groot geweest. Een verdeeld en verkrumelend Europa maakt Nederland armer, machtelozer en minder innovatief. Dat mag wel eens gezegd worden. Sterker nog, dat móet gezegd worden. Overal waar dat kan en zo vaak als nodig is.

Hans de Boer
Voorzitter VNO-NCW

Lees het artikel 'We moeten meer lawaai maken over Europa' op pagina 18 en verder. Het interview met Eurocommissaris Frans Timmermans is terug te lezen op de website (www.vno-ncw.nl/forum) en in de Forum-app

Bedrijven niet beboeten, maar helpen bij energiebesparing

- **Energieakkoord en wet maken energiebesparing noodzakelijk**
- **Investerings kunnen obstakel vormen**
- **Bedrijven helpen in plaats van beboeten**

In het Energieakkoord dat het bedrijfsleven met de overheid heeft gesloten, is flink veel ruimte gemaakt voor energiebesparing door middelgrote bedrijven. Met name in kantoorpanden is veel te halen. In totaal beslaat het aandeel meer dan een derde van de totale doelstelling van het Energieakkoord. Dat klinkt veel en dat is veel. Voor bedrijven is het ook niet niks. De maatregelen die zij moeten doorvoeren, ogen vrij simpel: dubbel glas, isolatie, beter gebruik van (zuinige) verlichting. De kosten van die maatregelen, waarover het bedrijfsleven zelf heeft meegedacht, zijn binnen vijf jaar terug te verdienen. Maar ze vergen wel eerst een investering van honderden tot tienduizenden euro's. Niet elk bedrijf heeft dat geld klaarliggen. Er wordt nu gezocht naar slimme manieren om die investering uit te smeren over vijf jaar.

Ondertussen moeten bedrijven wel aan de slag met energiebesparing. Niet alleen vanwege het energieakkoord, maar ook omdat de Wet Milieubeheer hen daartoe verplicht. Alleen werd daar tot dusver maar mondjasmaat op gecontroleerd door de inspectie. Dat gaat nu anders worden. Maar controleren met het bestraffende vingertje zal weinig zoden aan de dijk zetten. Als gemeenten een succes van energiebesparing door bedrijven willen maken, kunnen ze die bedrijven beter met advies terzijde staan. Het vingertje en eventuele boetes kunnen altijd later nog wel, als bedrijven er écht niet aan willen. Wat zonde zou zijn van het geld dat zij op termijn kunnen besparen. En van de energie natuurlijk. ■

www.vno-ncw.nl/energie

VVD vraagt kabinet terecht om boter bij de vis

- Ambities Rijk voor hoofdverbindingen zijn goed
- Extra rijstroken voor snelwegen hard nodig
- Maar geld voor investeringen ontbreekt

Files op snelwegen die vanwege de grote verkeersdruk allang een paar baantjes meer hadden moeten hebben. Peter van Vliet, directeur van logistiek dienstverlener Stubbe uit Gouda, beklagde zich er in december nog over in *Forum*. En hij is niet de enige. Maar de kritiek lijkt gericht tegen dovenmansen. Veel snelwegen in Nederland moeten het doen met 2x2 rijstroken, terwijl het er allang minimaal 2x3 hadden moeten zijn. En het ziet er niet naar uit dat hierin snel verandering komt. Bij gebrek aan geld haalt dit soort projecten het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) van het kabinet niet eens. De gevolgen zijn goed zichtbaar. De filezwaarte (= lengte x duur files) nam afgelopen jaar toe met 20 procent. De pijn was het grootst in de Randstad: daar steeg de filezwaarte zelfs met 35 procent. Goed om te horen dat VVD-Kamerlid Barbara Visser het daar niet bij laat zitten. Visser heeft verkeersminister Melanie Schultz aangespoord duidelijkheid te geven over de koers die het kabinet op dit punt wil varen. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), met daarin de ambities van het Rijk, is er duidelijk over: op de hoofdverbindingen in de Randstad moet 2x4 rijstroken de standaard worden, buiten de Randstad in elk geval 2x3 rijstroken. Daarvoor is veel extra geld nodig. Pijnlijk, want de achtereenvolgende kabinetten-Rutte hebben de afgelopen jaren juist fors beknipt op de uitgaven voor wegen en overige infrastructuur. Er is 11 miljard euro uit het Infrafonds gehaald dat was bestemd voor investeringen in de periode 2012-2028. Er is zeker zo'n bedrag nodig om alle projecten die tot 2028 moeten worden gerealiseerd ook echt uit te voeren. In tijden dat het kabinet moeite heeft om het kasboek op orde te houden, onder meer vanwege de sterk verminderde aardgasinkomsten, is dat geen fijne boodschap. Maar het is zaak dat het kabinet daar nu toch snel positief over besluit. Want zoveel is wel duidelijk: de Nederlandse economie kan niet zonder. ■

www.vno-ncw.nl/transport

WANDELGANGEN

PLASTERK SCHRAPT SYMBOOL VAN ZONDAGSRUST

Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken gaat de Zondagswet uiteindelijk toch intrekken. De Tweede Kamer wil dat al langer, maar Plasterk vond de kwestie tot dusver niet zo urgent en wilde tegelijkertijd zorgvuldig zijn. Christelijke partijen hechten namelijk nog wel aan de bewaking van de zondags- annex kerk. Plasterk komt tot zijn stap na de aankondiging van een initiatiefwetsvoorstel dat D66 wilde indienen. D66 vindt de wet uit 1953 achterhaald en niet passend bij de scheiding van kerk en staat. De wet heeft vooral nog symbolische waarde in een tijd van koopzondagen. Gemeenten kunnen ontheffingen verlenen voor andere activiteiten op zondag, en kunnen ook zonder de wet activiteiten in de buurt van kerken tot het middaguur verbieden. ChristenUnie-Kamerlid Carola Schouten vindt het vanwege die symbolische waarde juist 'treurig' dat de wet wordt ingetrokken. 'Het komt nu juist aan op rekening houden met elkaar en elkaars opvattingen.'

PHIL NIJHUIS/HT

Plasterk: rustig aan

WANDELGANGEN

NOG DRIE JAARTJES ERBIJ ZONDER SCHALIEGAS

Een meerderheid van de Tweede Kamer wil dat er tijdens de geldingsduur van het Energieakkoord (tot en met 2023) in Nederland niet naar schaliegas wordt geboord. En daarna eigenlijk ook niet. Regeringspartij PvdA sloot zich aan

bij dit initiatief van zeven oppositiepartijen dat was ingezet door D66-Kamerlid Stientje van Veldhoven. De VVD deed niet mee. Het kabinet had al besloten om tot 2021 commerciële opsporing en winning van schaliegas te verbieden. Voor de langere termijn wil minister Kamp van Economische Zaken de mogelijkheid achter de hand houden. Dan moet er ook meer duidelijk zijn over de risico's van schaliegaswinning.

PHIL NIJHUIS/HT

Van Veldhoven: uitstel, afstel

WANDELGANGEN

MINIMUMJEUGDLOON: ASSCHER WIKT VERDER

Minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zit danig in zijn maag met het minimumjeugdloon. Dat moet omhoog, vindt de Tweede Kamer. Het is niet uit te leggen dat een 18-jarige – toch meerderjarig – nog niet de helft verdient van een 23-jarige, aldus de meerderheid in de Kamer.

Volgens Asscher is het echter niet eenvoudig om een balans te vinden tussen die wens van de Kamer en het behoud van werkgelegenheid. Want als het loon van jongeren onder de 23 jaar omhoog gaat, worden zij minder aantrekkelijk voor werkgevers. Vooral de VVD-fractie hamert op dit punt. 'De tijd dringt, we moeten hier nu echt wat aan doen', zei D66-Kamerlid Steven van Weyenberg tijdens een overleg met de minister. Die wil zich echter nog niet laten vastpinnen op een datum voor een kabinets-

standpunt over dit 'dilemma'. Hij wikt en weegt liever nog even verder.

PETER HILZ/HH

Asscher: wel/niet

Handen en voeten geven aan IMVO: zó doen we dat

- Uniek en duurzaam convenant
- Dé manier om internationaal verantwoord te ondernemen

De meer dan duizend doden die vielen bij het instorten van Rana Plaza, een complex met onder meer vijf kledingbedrijven, schokten drie jaar geleden de wereld. Sindsdien is buitengewoon hard gewerkt aan noodzakelijke verbeteringen van arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie. Zo was er het vijfjarig verbeterplan *Accord on Building and Fire Safety Bangladesh* van kledingbedrijven, ngo's en vakbonden. En nu is er in Nederland een nog veel omvattender convenant over internationaal verantwoord ondernemen in de kleding- en textielsector in de maak. De eerste moet in juni worden ondertekend, als ten minste 35 bedrijven in de sector meedoen en de financiering van het convenant rond is. Dan zullen ook brancheorganisaties VGT, Modint en Inretail, de vakbonden FNV en CNV, de Rijksoverheid en de maatschappelijke organisaties Solidaridad, UNICEF Nederland, Landelijke India Werkgroep, Coalitie Stop Kinderarbeid en Stichting Vier Voeters hun handtekening zetten. Zij gaan samen werken aan concrete verbetering en verduurzaming van de internationale kleding- en textielproductieketen. En zo problemen als gevaarlijke werkomstandigheden en milieuvervuiling gezamenlijk aanpakken. Ook hebben zij afgesproken om bij de productie van kleding en textiel in landen als Bangladesh, India, Pakistan en Turkije samen discriminatie, kinderarbeid en gedwongen arbeid aan te pakken. Deelnemende bedrijven gaan voor hun hele keten een verbeterplan opstellen met concrete doelen voor de periode van drie tot vijf jaar. Die zullen worden beoordeeld op kwaliteit en ambitie.

Deze samenwerking tussen brancheorganisaties, vakbonden, maatschappelijke organisaties en Rijksoverheid mag gerust uniek worden genoemd in de wereld. Door sectoren onderling kennis te laten uitwisselen is het bovendien dé manier om handen en voeten te geven aan internationaal verantwoord ondernemen. Het streven is om er dit jaar tien af te sluiten. ■

www.vno-ncw.nl/standpunten/maatschappelijk-verantwoord-ondernemen

WANDELGANGEN

THIEME HEKELT HERRIE ONDER WATER

Heeft de toename van gestrande dol-, wal- en potvissen op de Nederlandse kust iets te maken met de toename van 'lawaaï' onder water dat samenhangt met havens, olieplatforms, scheepvaart, windmolens en militaire activiteiten? Dat wil PvdD-Kamerlid Marianne Thieme weten van staatssecretaris Van Dam van Economische Zaken. Die antwoordt dat niet bekend is waarom de dieren in de Noordzee terechtkomen, waarna ze kunnen stranden en verstikken onder hun eigen gewicht. Hij kan dus niet zeggen of zij door de geluiden onder water gedesoriënteerd zijn geraakt in hun wintertocht van noord naar zuid.

Het voorkomen van schadelijke effecten als gevolg van impulsgeluiden zoals heien, seismisch onderzoek of sonar, wordt inmiddels internationaal onderzocht gemonitord. Met ander onderwatergeluid is dat nog niet het geval. Van Dam wijst erop dat het monitoren hiervan 'vanwege het grensoverschrijdend karakter alleen zinvol is als het samen met andere Noordzeelanden wordt gedaan'.

PETER HILZ/HH

Thieme: noodsignaal

BZW

Naar PIT op arbeidsmarkt

De timing is perfect! Krantenkoppen over schaarste aan vaste banen en het falen van de Wet werk en zekerheid domineren het nieuws en precies op dat moment lanceren wij een oplossing voor de arbeidsmarkt. Dat is nog eens eer van je werk én van de ruim anderhalf jaar durende voorbereidingen die hieraan vooraf gingen. De arbeidsmarkt nú zit finaal op slot. Goedbedoelde *evolutionaire* oplossingen werken niet meer voor de nieuwe werkelijkheid waarin bedrijven, maar ook werknemers, zijn terechtgekomen. Ik noem een voorbeeld uit mijn eigen praktijk. Het is nog maar enkele jaren geleden dat wij ons laatste fotorolletje produceerden en we zien inmiddels ook de markt van fotopapier krimpen. Via onze *innovation hubs* zoeken we naar nieuwe producten waar we onze hoogwaardige technologie op kunnen toepassen. Zo zijn we op dit moment ver met de ontwikkeling van membranen en synthetische gelatine. Deze ontwikkelingen vragen de flexibele inzet van mensen, zowel qua omvang als kwalitatief.

Ook voor werknemers geldt een andere werkelijkheid. Kijk bijvoorbeeld naar de medewerkers van V&D die zonder sociaal plan op straat staan of naar jongeren die geen zekerheden opbouwen door de aaneenrijging van tijdelijke contracten. Ik krijg duidelijke signalen van de bedrijven in Brabant en Zeeland dat er behoefte is aan een *revolutionaire* modernisering van de arbeidsmarkt. Ik ben ervan overtuigd dat dit elders in Nederland niet anders is. In Zuid-Nederland leeft dat gevoel van urgentie misschien sterker door de bovengemiddelde concentratie van industrie en het internationale speelveld waar onze bedrijven op opereren.

Met een groep ondernemers en experts hebben we met steun van onderzoeksinstituut ReflecT een oplossing ontwikkeld: P.I.T. ofwel Personeelsbeleid In Transitie. Deze aanpak breekt met achterhaalde regelgeving én discussies over vast en flex. P.I.T. gaat uit van een persoonlijk en meeneembaar budget voor iedere werknemer dat bestaande regelingen zoals WW, ontslagvergoeding en O&O-gelden vervangt. Omdat de noodzaak tot flexcontracten hierdoor afneemt, wordt het aannemen van werknemers weer aantrekkelijker. Ook zal de werk- en inkomenszekerheid toenemen en krijgen werknemers via investeringen in vakmanschap meer regie over hun eigen loopbaan. We hebben P.I.T. gelanceerd als een stip aan de horizon en gaan nu in gesprek met relevante partijen. Zo polijsten we deze ruwe 'pit' en landt deze hopelijk in vruchtbare aarde voor landelijke opvolging.

Peter Struik, voorzitter Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging

Forum op de tablet mis 'm niet

- Kwartiermaker topvrouwen Jorritsma: 'Geloof me, sommige mannen ga ik op hun kop slaan'
- Hobbybedrijfjes? Miljoenenomzetten met cupcakes en jurkjes
- Vmbo krijg eindelijk een update. Van ouderwets sleutelen naar 3d-print en robotisering

- Frans Timmermans: 'Ondernemer, maak belang Europa nou 's concreet'
- Dumprijzenfestival. Hoe goedkoop is een Chinees?
- Allochtone ondernemers: toko voor eigen kring of ook daarbuiten?

- Primitief landje. Lopen we echt zo achter met robotica in Nederland?
- Guido Dierick (NXP): 'Euro-scepsis vraagt om harder tegengeluid'
- Uitgeven of hand op de knip. Waarom Nederland meer moet investeren

NEEM NU EEN GRATIS ABONNEMENT OP OPINIEBLAD FORUM! DOWNLOAD DE APP IN DE APP STORE OF IN DE GOOGLE PLAY STORE